

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ

РІШЕННЯ

26 квітня 2018 р.

Київ

№ 227-р

Про визнання підтримки суб'єктів господарювання, зазначеної у повідомленні, такою, що не є державною допомогою відповідно до Закону

Антимонопольний комітет України (далі – Комітет), розглянувши подання Департаменту моніторингу і контролю державної допомоги від 20.04.2018 № 500-0169-п та повідомлення про нову державну допомогу, надіслане листом Департаменту міського господарства Одеської міської ради від 29.12.2017 № 2108 (вх. № 5-01/34-ДД від 22.01.2018), яке було подано на виконання статті 9 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» та за формою, що передбачена додатком 1 до Порядку подання та оформлення повідомлення про нову державну допомогу та про внесення змін до умов чинної державної допомоги, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 04.03.2016 № 2-рп та зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 04.04.2016 за № 501/28631 (далі – Порядок 2-рп),

ВСТАНОВИВ:

1. ПОРЯДОК ПОВІДОМЛЕННЯ ПРО ПІДТРИМКУ

- (1) Листом від 29.12.2017 № 2118/вих (вх. № 5-01/34-ДД від 22.01.2018) Департаментом міського господарства Одеської міської ради відповідно до пункту 2 розділу 9 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» було подано повідомлення про нову державну допомогу (далі – Повідомлення).
- (2) Антимонопольним комітетом України (далі – Комітет) листом від 06.02.2018 № 500-29/05-1487 залишено Повідомлення без руху та запитано додаткову інформацію. Листом від 05.03.2018 № 356/вих (вх. № 109-ПДД від 12.03.2018) Департаментом міського господарства Одеської міської ради надано додаткову інформацію до Повідомлення.

2. ВІДОМОСТІ ТА ІНФОРМАЦІЯ ВІД НАДАВАЧА ПІДТРИМКИ

2.1. НАДАВАЧ ПІДТРИМКИ

- (3) Департамент міського господарства Одеської міської ради (65011, м. Одеса, вул. Успенська, 83/85, ідентифікаційний код юридичної особи 34674154).

2.2. ОТРИМУВАЧ ПІДТРИМКИ

- (4) Комунальне підприємство електричних мереж зовнішнього освітлення «Одесміськвітло» (65091, м. Одеса, вул. Середня, 37, ідентифікаційний код юридичної особи 03350568).
- (5) Відповідно до пункту 1.3 розділу 1 Статуту комунального підприємства електричних мереж зовнішнього освітлення «Одесміськвітло», затвердженого рішенням Одеської міської ради від 05.04.2007 № 1162-V, засновником комунального підприємства електричних мереж зовнішнього освітлення «Одесміськвітло» є Одеська міська рада.

2.3. МЕТА (ЦІЛЬ) ПІДТРИМКИ

- (6) Метою (ціллю) підтримки є сприяння окремим видам господарської діяльності.

2.4. ОЧІКУВАНИЙ РЕЗУЛЬТАТ

- (7) Створення належних умов для надання населенню доступних якісних та безпечних послуг з утримання та експлуатації об'єктів зовнішнього освітлення, підвищення рівня технічного оснащення комунального підприємства електричних мереж зовнішнього освітлення «Одесміськвітло» та забезпечення ефективності його роботи у місті - курорті Одесі.

2.5. ФОРМА ПІДТРИМКИ

- (8) Субсидії.
- (9) Фінансування комунального підприємства електричних мереж зовнішнього освітлення «Одесміськвітло» здійснюється на підставі лімітної довідки про бюджетні асигнування та кредитування на відповідний рік за напрямками діяльності та заходів Міської цільової програми благоустрою міста Одеси на 2018 - 2021 роки.

2.6. ОБСЯГ ПІДТРИМКИ

- (10) Загальний обсяг підтримки – 335 090 тис. грн.

- (11) З них по роках:

2018 рік: 53 090 тис. грн;
2019 рік: 87 400 тис. грн;
2020 рік: 94 100 тис. грн;
2021 рік: 100 500 тис. грн.

2.7. ПІДСТАВА ДЛЯ НАДАННЯ ПІДТРИМКИ

- (12) Проект рішення Одеської міської ради «Про затвердження Міської цільової програми благоустрою м. Одеси на 2018 - 2021 роки».

2.8. ТРИВАЛІСТЬ ПІДТРИМКИ

- (13) 2018 - 2021 роки.

3. ІНФОРМАЦІЯ ЩОДО ПРОГРАМИ

- (14) Загальна кількість мереж зовнішнього освітлення міста складає 170 км, мереж електропостачання - 115 км, кількість світильників - 45 тисяч, кількість трансформаторних підстанцій та розподільчих пунктів - відповідно 81 та 3 об'єкти.
- (15) Основною проблемою мереж зовнішнього освітлення є швидкий знос електротехнічного обладнання, особливо світильників, через вологий морський клімат міста Одеси. При гарантійному терміні роботи світильників 10 років - вихід з ладу відбувається значно раніше - через 6-8 років. Це не дозволяє отримати якісне освітлення магістральних доріг, внутрішньоквартальних проїздів, зон відпочинку.
- (16) Для забезпечення нормованого рівня освітлення потрібно виконувати поточний та капітальний ремонт мереж зовнішнього освітлення.
- (17) Важливою проблемою залишається питання економії енергоресурсів. Впровадження сучасного електротехнічного обладнання дозволить уникнути втрат електроенергії в електричних мережах.
- (18) У зв'язку з тим, що зовнішнє освітлення та мережі електропостачання є об'єктами підвищеної небезпеки, особлива увага повинна приділятися якісному та своєчасному їх ремонту та утриманню.

3. НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ

3.1. ОЗНАКИ ДЕРЖАВНОЇ ДОПОМОГИ

- (19) Відповідно до пункту 1 частини першої статті 1 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» (далі – Закон) державна допомога суб'єктам господарювання (далі – державна допомога) – підтримка у будь-якій формі суб'єктів господарювання за рахунок ресурсів держави чи місцевих ресурсів, що спотворює або загрожує спотворенням економічної конкуренції, створюючи переваги для виробництва окремих видів товарів чи провадження окремих видів господарської діяльності.
- (20) Отже, державна підтримка є державною допомогою, якщо одночасно виконуються такі умови:
- підтримка надається суб'єкту господарювання;
 - державна підтримка здійснюється за рахунок ресурсів держави чи місцевих ресурсів;
 - підтримка створює переваги для виробництва окремих видів товарів чи провадження окремих видів господарської діяльності;
 - підтримка спотворює або загрожує спотворенням економічної конкуренції.
- (21) Відповідно до частини другої статті 1 Закону, терміни «суб'єкт господарювання», «товар», «економічна конкуренція (конкуренція)» вживаються у Законі у значенні, наведеному в Законі України «Про захист економічної конкуренції».

3.2. ОБ'ЄКТИ БЛАГОУСТРОЮ ЯК ОБ'ЄКТ ДЕРЖАВНОЇ ДОПОМОГИ

- (22) Відповідно до статті 10 Закону України «Про благоустрій населених пунктів» до повноважень сільських, селищних і міських рад та їх виконавчих органів у сфері благоустрою населених пунктів, зокрема, належить:
- (а) затвердження місцевих програм та заходів з благоустрою населених пунктів;

- (б) затвердження правил благоустрою територій населених пунктів;
 - (в) створення в разі необхідності органів і служб для забезпечення здійснення спільно з іншими суб'єктами комунальної власності благоустрою населених пунктів, визначення повноважень цих органів (служб);
 - (г) забезпечення виконання місцевих програм та здійснення заходів з благоустрою населених пунктів.
- (23) Згідно зі статтею 30 Закону України «Про місцеве самоврядування України» до відання виконавчих органів сільських, селищних, міських рад належить, зокрема, організація благоустрою населених пунктів, залучення на договірних засадах з цією метою коштів, трудових і матеріально-технічних ресурсів підприємств, установ та організацій незалежно від форм власності, а також населення; здійснення контролю за станом благоустрою населених пунктів, організації озеленення, охорони зелених насаджень і водойм, створення місць відпочинку громадян.
- (24) Відповідно до частини першої статті 21 Закону України «Про благоустрій населених пунктів» елементами (частинами) об'єктів благоустрою є, зокрема, засоби та обладнання зовнішнього освітлення.
- (25) Згідно зі статтею 22 Закону України «Про благоустрій населених пунктів» комплексним благоустроєм вважається проведення на визначеній території населеного пункту (мікрорайон, квартал, парк, бульвар, вулиця, провулок, узвіз тощо) комплексу робіт з улаштування (відновлення) покриття доріг і тротуарів, обладнання пристроями для безпеки руху, озеленення, забезпечення зовнішнього освітлення та зовнішньої реклами, встановлення малих архітектурних форм, здійснення інших заходів, спрямованих на поліпшення інженерно-технічного і санітарного стану території, покращання її естетичного вигляду.
- (26) Статтею 15 Закону України «Про благоустрій населених пунктів» визначено, що:
- (а) органи державної влади та органи місцевого самоврядування можуть утворювати підприємства для утримання об'єктів благоустрою державної та комунальної власності;
 - (б) підприємство та балансоутримувач забезпечують належне утримання і своєчасний ремонт об'єкта благоустрою власними силами або можуть на конкурсних засадах залучати для цього інші підприємства, установи та організації;
 - (в) орган державної влади або орган місцевого самоврядування за поданням підприємства чи балансоутримувача щорічно затверджує заходи з утримання та ремонту об'єкта благоустрою державної або комунальної власності на наступний рік та передбачає кошти на виконання цих заходів. Орган державної влади та орган місцевого самоврядування, підприємство та балансоутримувач несуть відповідальність за виконання затверджених заходів у повному обсязі.
- (27) Відповідно до частини третьої статті 20 Закону України «Про благоустрій населених пунктів» фінансування місцевих програм з благоустрою населених пунктів проводиться за рахунок коштів відповідних місцевих бюджетів.

4. ВИСНОВКИ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ РОЗГЛЯДУ ПОВІДОМЛЕННЯ

- (28) Відповідно до статті 1 Закону, державна підтримка вважається державною допомогою, якщо така підтримка, крім відповідності іншим умовам, спотворює або загрожує спотворенням економічної конкуренції.

- (29) Відповідно до Положення про Департамент міського господарства Одеської міської ради у новій редакції, затвердженого рішенням Одеської міської ради від 26.07.2017 № 2256-VII, на Департамент покладені, зокрема, функції з організації та здійснення благоустрою міста, озеленення, охорони зелених насаджень і водойм, створення місць відпочинку громадян, забезпечення зовнішнього освітлення міста.
- (30) Розпорядженням міського голови від 14.03.2019 № 197 «Про призначення уповноважених органів для здійснення контролю за ефективною діяльністю комунальних підприємств» Департамент міського господарства Одеської міської ради призначено уповноваженим органом для здійснення контролю за ефективною діяльністю комунального підприємства електричних мереж зовнішнього освітлення «Одесміськвітло».
- (31) Відповідно до Статуту комунальне підприємство електричних мереж зовнішнього освітлення «Одесміськвітло» створено з метою виконання робіт з експлуатації електричних мереж зовнішнього освітлення та здійснює свою діяльність з експлуатації електричних мереж зовнішнього освітлення на принципах бюджетного розрахунку.
- (32) Відповідно до статті 1 Закону, однією з ознак державної допомоги є спотворення або загроза спотворення економічної конкуренції допомогою, яка надається суб'єктові господарювання.
- (33) Згідно зі статтею 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції», економічна конкуренція (конкуренція) – це змагання між суб'єктами господарювання з метою здобуття завдяки власним досягненням переваг над іншими суб'єктами господарювання, внаслідок чого споживачі, суб'єкти господарювання мають можливість вибирати між кількома продавцями, покупцями, а окремий суб'єкт господарювання не може визначати умови обороту товарів на ринку. Ринком у свою чергу є сферою обороту товару (взаємозамінних товарів), на який протягом певного часу і в межах певної території є попит і пропозиція.
- (34) Під господарською діяльністю у статті 3 Господарського кодексу розуміється діяльність суб'єктів господарювання у сфері суспільного виробництва, спрямована на виготовлення та реалізацію продукції, виконання робіт чи надання послуг вартісного характеру, що мають цінову визначеність.
- (35) Отже, для того, щоб мати вплив на економічну конкуренцію (спотворювати або загрожувати спотворенням конкуренції), допомога суб'єктові господарювання повинна стосуватися діяльності такого суб'єкта щодо виробництва товару (виконання робіт, надання послуг), який має вартісний характер і цінову визначеність та бере участь у господарському обороті на ринку.
- (36) Послуги комунального підприємства «Одесміськвітло», яке створене з метою реалізації самоврядних повноважень (функцій) органів місцевого самоврядування з утримання та експлуатації електричних мереж зовнішнього освітлення як об'єкта благоустрою для забезпечення зовнішнього освітлення міста, надаються населенню безкоштовно, не реалізуються на ринку, у розумінні Закону України «Про захист економічної конкуренції», та не беруть участі у господарському обороті.
- (37) Як наслідок, підтримка у формі субсидії на утримання та обслуговування елементів благоустрою, які належать до комунальної власності територіальної громади міста

Одеси, що виділяється на підставі проекту рішення Одеської міської ради «Про затвердження Міської цільової програми благоустрою міста Одеси на 2018-2021 роки» для комунального підприємства «Одесміськвітло» з 01.01.2018 по 31.12.2021 у сумі 335 090 тис. грн, не спотворює і не може спотворювати економічну конкуренцію, а відтак, не є державною допомогою відповідно до Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання».

(38) Разом з тим слід зазначити, що:

- (а) державне фінансування комунального підприємства «Одесміськвітло» повинно спрямовуватися лише на покриття витрат, які пов'язані з утриманням та експлуатацією об'єктів зовнішнього освітлення, і в жодному разі не повинні покривати витрати на здійснення підприємницької діяльності;
- (б) використання коштів державної підтримки комунальним підприємством «Одесміськвітло» на здійснення підприємницької діяльності може містити ознаки державної допомоги;
- (в) комунальне підприємство «Одесміськвітло» має забезпечити розподіл рахунків для обліку основного виду діяльності (утримання та експлуатації об'єктів зовнішнього освітлення) та додаткового (підприємницької діяльності).

(39) Експертами проекту технічної допомоги Європейського Співтовариства «Підтримка Антимонопольного комітету України у впровадженні правил державної допомоги» підтримано зазначену позицію листом від 05.04.2018 № SESAR2018/04-03.

(40) Враховуючи викладене, керуючись статтями 7 і 16 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтями 8 і 10 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» та пунктом 14 розділу IV Порядку подання та оформлення повідомлень про нову державну допомогу та про внесення змін до умов чинної державної допомоги, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 04.03.2017 № 2-рп, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 04.04.2016 за № 501/28631, на підставі інформації, наданої Департаментом міського господарства Одеської міської ради, Антимонопольний комітет України

ПОСТАНОВИВ:

Визнати, що підтримка (фінансування), яка буде надаватися Департаментом міського господарства Одеської міської ради відповідно до проекту рішення Одеської міської ради «Про затвердження Міської цільової програми благоустрою м. Одеси на 2018 - 2021 роки» комунальному підприємству електричних мереж зовнішнього освітлення «Одесміськвітло» у формі субсидій для забезпечення утримання та експлуатації електричних мереж зовнішнього освітлення у період 2018 - 2021 років в обсязі 335 090 тис. грн, **не є державною допомогою** відповідно до Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання».

Відповідно до частини десятої статті 11 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» Антимонопольний комітет України може відкликати прийняте ним рішення, якщо воно прийнято на підставі недостовірної інформації, що призвело до

прийняття необґрунтованого рішення, та прийняти нове рішення у порядку, встановленому цією статтею.

Голова Комітету

Ю. ТЕРЕНТЬЄВ